

“La pregunta que em vaig fer és: d'on neix l'home feminitzat?”

Liudmila Ulítskaia (Urals, 1943), una de les autores actuals més famoses a Rússia i a l'estranger, presenta la traducció catalana de la novel·la que el 2004 va obtenir els premis a la millor novel·la i al millor llibre de l'any, *Sincerament vostre, Xúrik*. Xúrik és un Casanova modern.

—Quina va ser la primera idea que va tenir de la novel·la?

—Abans d'escriure era biòloga, genetista, i mai no he perdut de vista la base biològica de les relacions humanes. En un moment determinat, a la meitat de la meua vida, em vaig adonar de l'aparició d'un nou tipus biològic, l'home feminitzat. I vaig trigar molts anys a sintetitzar aquestes observacions, a donar-hi cos, és a dir, a crear un personatge, el personatge principal de la novel·la.

—No era un Casanova?

—El món coneix molt bé el tòpic de Don Juan, el conquistador agressiu i encisador. Però no ens adonem que en aquests moments han canviat els papers i la dona és més agressiva que l'home. Si més no, a Rússia, on hi ha moltes més dones que homes. I la pregunta que em vaig fer és d'on sorgeix aquest home. Per això el faig orfe de pare, i és educat per una mare i una àvia que són molt intel·lectuals. D'això en resulta una persona molt sensible que tria el camí del sacrifici, primer davant de la mare i l'àvia i després de totes les dones que troba a la seva vida, i que li costa entendre la importància de saber dir “no” en algunes situacions. És un Don Juan en negatiu.

—L'heu fet, però, feliç?

—Plantejo la qüestió a la novel·la i la resposta és negativa. Està privat de la possibilitat de triar per ell mateix la seva vida, i fins i tot la dona. Perquè a cada moment és a ell a qui escol·len. És una cadena contínua de dones que no té temps d'estimar perquè és massa estimat en cada situació.

—L'estimeu o us és indiferent?

—En tinc una percepció doble. Per un cantó és una persona meravellosa que ajuda moltes dones i per l'altre el seu comportament em treu de polleguera. I tanmateix, l'estimo.

—Al final de la novel·la, la seva primera xicoteta, en tornar de l'estranger a Moscou, molts anys després, se sorprèn que ha-

Liudmila Ulítskaia, autora de *Sincerament vostre, Xúrik*, traduïda per Marta Rebón i publicada per Quaderns Crema.

gués estat enamorat d'un idiota com ell. L'autora vol que el lector també prengui Xúrik per idiota?

—El que passa és que, al cap dels anys, ella, que ha viscut a l'estranger, és una dona feta, molt superior a ell, mentre que Xúrik encara viu una existència emocional. De totes maneres, encara que el vegi com un idiota, també el veu com un bon home.

—Per tant, acaba sentint compassió per ell?

—Sí. Li sap greu que ja no sigui atractiu i que hagi malbaratat el seu capital.

—Us agrada acumular tots els detalls possibles sobre la vida dels vostres personatges, sense preocupar-vos gaire que siguin rellevants o no. Per què?

—Sóc una persona atenta als detalls i m'agrada molt fer-ho. I en aquest llibre he anat més a fons en aquest camí del minimalisme. Em produeix una gran satisfacció, un gran plaer. I, a més, és una de les característiques que em diferencia dels altres escriptors. Sé, però, que és un tret que

es pot considerar molt positiu o molt negatiu.

—Us ha plantejat cap problema especial, la novel·la?

—Vaig començar a escriure-la fa disset anys. La deixava per fer altres coses, però mai no la vaig abandonar. I ara us confessaré un secret: el llibre plantejava tantes dificultats que vaig haver d'escriure'l una dotzena de vegades.

Resulta que jo tenia un personatge real que em va servir de model i que les dones que hi apareixen eren dones que vaig conèixer en aquests disset anys, aquestes dones solteres que ho aconsegueixen crear una família; un autèntic problema social, a Rússia. En vaig conèixer tantes que en un moment determinat vaig intentar tancar la porta, per no admetre'n cap més. Ja no volia més dones per al meu protagonista. Però quan coneixia una dona rica en detalls, no m'hi resistia i la incorporava a la novel·la.

—No us va cansar, el vostre protagonista, no en va quedar tipa de conviure-hi tant de temps?

—Al final tenia moltes ganes de matar-lo d'una vegada, però he estat humana i no ho he fet.

Lluís Bonada